

Уманський національний університет садівництва

Факультет менеджменту

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

**ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ІННОВАЦІЇ
РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ
І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

24-25 травня 2023 року

УДК 338.48(063)+640.0

Т33

Рекомендовано до друку Вченою радою Уманського національного університету садівництва (протокол №6 від 31.05.2023 року)

Редакційна колегія:

Транченко Л.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Кожухівська Р.Б. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Саковська О.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Тимчук С.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної колегії збірника.

Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 травня 2023 р., Умань: ВПЦ «Візаві», 2023. 270 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції «Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії», що відбулася 24-25 травня 2023 року в Уманському НУС, подано тези доповідей учених, науковців, викладачів, магістрантів, аспірантів, здобувачів вищої освіти щодо актуальних проблем, тенденцій розвитку, специфіки, розробки та впровадження інноваційних процесів у туристичну і готельно-ресторанну сфери.

Видання рекомендоване для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, які займаються дослідженнями сфери туризму та індустрії гостинності.

УДК 338.48(063)+ 640.0

© Уманський національний університет садівництва, 2023

СЕКЦІЯ 7.

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНДУСТРІЇ ПОСЛУГ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Асмолова Н.О. ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ МІЖ ТУРИСТИЧНИМ АГЕНТОМ ТА ТУРИСТИЧНИМ ОПЕРАТОРОМ НА РИНКУ ПОСЛУГ	237
Козловська Т.М. ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	239
Степанов В.Ю. ДЕРЖАВНО УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	242
Рудас А.О. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ У ГОТЕЛІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	245
Транченко О.М. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	247

СЕКЦІЯ 8.

ЕКОНОМІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Neshchadym L.M. ECONOMIC MODELING AND DEVELOPMENT PLANNING OF HOSPITALITY INDUSTRY ENTERPRISES	250
Арманова Т.А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ТА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОВОЧІВНИЦЬКИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	253
Гладкий О.В. ВИКОРИСТАННЯ ПОКАЗНИКІВ ГАЛУЗЕВОЇ РІВНОМІРНОСТІ ТА РІЗНОМАНІТНОСТІ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	257
Моцьо Я.Г. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	258
Новіков О.В. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ВИД ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	261
Петренко Н.О. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО КОМПЛЕКСУ «КОВЧЕГ» М. ЛАДИЖИН ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	262
Фротер О.С. ВПЛИВ ВИКОРИСТАННЯ ВИТРАТ НА ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ	265
Шпикуляк О.Г. КОНЦЕПЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ У ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ ЕКОНОМІКИ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	268

**СЕКЦІЯ 8.
ЕКОНОМІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ**

*Neshchadym L.M.,
Ph.D (Economics), Associate Professor,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*

**ECONOMIC MODELING AND DEVELOPMENT PLANNING OF
HOSPITALITY INDUSTRY ENTERPRISES**

In the modern conditions of the development of the international tourism and hotel sphere, national enterprises of the hospitality industry continue to experience significant transformations. This situation has developed due to constant dynamic changes and the dependence of the tourist and hotel business on innovations, the latest technologies and developments, which contribute to the improvement of the quality of service. For most countries of the world, tourism is one of the most profitable branches of the economy. For Ukraine, the modern development of hospitality industry enterprises is one of the factors of economic growth and well-being of the country.

The practical use of economic-mathematical modeling for finding and making management decisions regarding the activities of enterprises in the hospitality industry is one of the most effective directions for increasing the efficiency of the enterprise's functioning. The application of economic modeling and innovative technologies provides an opportunity to obtain greater profitability from economic activity.

The tourism industry is important and promising in the development of Ukraine, because it contributes to the economic prosperity of small and medium-sized businesses, creates additional jobs, solves environmental issues, and improves the standard of living of the population. In addition, the hospitality industry can become one of the most attractive and promising sectors of the economy for our country. However, in recent years, the economic activity of hospitality industry enterprises has had negative trends due to the global pandemic and difficult competition. In modern conditions, in the process of research and forecasting the development of hospitality industry enterprises, the traditional approach is replaced by the use of mathematical models with their subsequent implementation by means of computer technologies. This makes it possible to carry out calculations and simulation modeling in order to study the impact of negative factors on the economic efficiency and activity of the hospitality industry as a whole. Modern models of improving the efficiency of hospitality industry enterprises are based on an innovative approach and economic-mathematical modeling of the influence of factors.

The study of economic processes in the hospitality industry is usually accompanied by the use of economic-mathematical modeling and forecasting,

which allows to ensure scientific validity and optimization of plans. In recent decades, economic and mathematical modeling has developed into a separate field of knowledge with its own objects, approaches and research methods.

In modern market conditions, significant results can be obtained at enterprises of the hospitality industry thanks to economic-mathematical modeling, namely, correlation-regression analysis. The main feature of this method is the possibility not only to establish the degree of influence of certain factors on the profitability of enterprises in the hospitality industry, but also to plan the amount of profit with one or another direction of change in the above-mentioned factors [1].

For its implementation, correlation-regression analysis needs to fulfill the following conditions:

1) when using the correlation method and constructing the regression equation, the main importance is the complete monitoring and analysis of the activity data of the enterprises of the hospitality industry. It is also important to have a large body of data. With the help of economic-mathematical modeling, it is only possible to analyze the real regularities of economic processes at the investigated enterprises.

2) the set of data used as a basis for economic-mathematical modeling should be homogeneous.

3) a sufficiently large amount of data is required for analysis (3-4 times the number of factors) [5].

Economic-mathematical modeling of factors affecting the efficiency of hospitality industry enterprises, in particular econometric models, requires an understanding that the basis of the modeling process should be the analysis of quantitative data describing the economic phenomenon, at the same time, qualitative characteristics are added to the modeling to the extent that it is possible to express them as indicators of the degree of development economic phenomenon or process [4].

The entire process of economic and mathematical modeling in the field of hospitality can be conditionally divided into the following stages:

- monitoring, collection and analysis of data on factors affecting the efficiency of the enterprises under study;
- establishing an algorithm and building an economic-mathematical model;
- correlation analysis and economic interpretation of the qualities of the obtained economic-mathematical model;
- translation of the obtained results to research objects.

The process of economic and mathematical modeling can be directly divided into several stages [7]:

1) preliminary economic analysis for the purpose of developing an economic-mathematical model;

2) creation of an abstract model, collection, accumulation and processing of information;

- 3) construction of a working model;
- 4) testing of the working model and its adjustment;
- 5) mathematical calculation of the model;
- 6) obtaining parameters and variable values;
- 7) economic analysis of the obtained results.

Economic and mathematical modeling can be carried out using such a method as extrapolation based on time series. Modeling future trends and forecasting development trends are based on qualitative and quantitative characteristics of the object under study. This extrapolation method is based on the fact that the trend of the series of dynamics maintains its strength and direction of action throughout the forecast period [2, 9].

Using this calculation, it is necessary not only to predict the corresponding values of the parameters being studied, but also to pay attention in time to the changes that occur at the beginning of the trends.

Growing competition in the hospitality industry creates the need for economic and mathematical modeling of the influence of factors on the development of tourist and hotel enterprises.

The most correct method for forecasting is correlation-regression. It provides an opportunity to substantiate the interdependence of all factors affecting the activities of enterprises in the tourist market.

The most common economic and mathematical models are models of linear programming. The general linear mathematical model of the interdependence of influencing factors on the activities of enterprises in the hospitality industry can be presented in the following form [5]:

$$Z = c_0 + c_1 x_1 + c_2 x_2 + \dots + c_n x_n \quad (1)$$

The main goal of this modeling is to substantiate the most influential factors for the fulfillment of a certain set of conditions.

It is also promising to use nonlinear programming methods to calculate the most appropriate development plan for hospitality industry enterprises with limited opportunities.

For a correlational analysis of the influence of factors on the number of domestic tourists in Ukraine, it is worth using a linear economic-mathematical model of the dependence of the number of tourists (y) served by domestic tourism entities on the number of domestic tourists (x) [1, 3]:

$$Y = 1,253 x + 9646.$$

The interdependence of the level of income per person (X) and the number of travelers abroad (Y) can be modeled using the following equation [2; 6]:

$$Y = 31,512 \cdot X + 3284; R^2 = 0,872.$$

Today, forecasting and economic-mathematical modeling is the main factor for the formation and implementation of the hospitality industry development policy. This modeling simultaneously contributes to highlighting the results and consequences of hospitality industry enterprises in the future period, taking into account the analysis of input information and expected

development trends. The received predictive calculations regarding the prospects will help to form an effective policy for the development of the tourist and hotel business. It is on the basis of the data of economic and mathematical modeling that the prospective development of hotel enterprises in Ukraine should be formed.

References:

1. Balashova R. Methodological principles of analysis and forecasting of the tourist services market in Ukraine using mathematical modeling. *East*. 2011. № 3 (110). P. 3-9.
2. Gabchak N.F. The main trends of the inbound tourist flow to Transcarpathia. *Collection of scientific works of the Military Institute of KNU named after T. Shevchenko*. 2014. Issue № 45. P.279-284.
3. Karmelyuk G. Economic-mathematical modeling of the tourist industry of Ukraine. *Galician Economic Herald*. 2012. № 2 (35). P. 62-70.
4. Kolesnyk O.O. Correlation-regression modeling of the development of the tourist services market in Ukraine. *Bulletin of ZHTU. Series: Economic Sciences*. 2011. № 2 (56). Part 2. P. 38-40.
5. Bulatova O.V. Patterns and forecast of the development of the tourist industry of Ukraine. *Herald of DITB*. 2006. № 10. P. 168-175.
6. Orlova V.V. Peculiarities of developing forecasts for the development of the tourism industry. *Actual problems of the development of the economy of the region*. 2012. Issue 8. Vol. 1. P. 223-227. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/orlova2.htm (access date: 04/15/2023)
7. Parshina O. A. Analysis of trends in the development of the tourism sector of Ukraine. *Bulletin of the Azov State Technical University. Series: economic sciences*. 2017. № 33. P. 333-341.
8. Blagun I. S. Forecasting demand for tourist services. *Business Inform*. 2012. № 8. P. 7-11.
9. Povorozniuk I., Neshchadym L., Lytvyn O., Berbets T., Filimonova I., Zotsenko L., Hushcha Ye. Modelling of Demand Determinants for Full-Time Bachelor's Degree Programs in Hospitality and Catering. *The Case of Ukrainian Higher Education Institutions. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. VOL.22. № 1. January 2022. p. 347-357

*Арманова Т.А.,
здобувач вищої освіти,
Уманський національний університет садівництва
Науковий керівник: к.е.н., доцент Пархоменко Л.А.*

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ТА
ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОВОЧІВНИЦЬКИХ ФЕРМЕРСЬКИХ
ГОСПОДАРСТВ**

Аграрне виробництво чинить безпосередній вплив на економіку будь-якої країни, оскільки саме від його розвитку залежить безпека держави та, в певній мірі, розвиток галузей промисловості. Унікальна

Наукове видання

**ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ІННОВАЦІЇ
РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ
І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції**

24-25 травня 2023 року

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 05.06.2023 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 16,05

Тираж 100 прим. Замовлення № 1584

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com